
Algemene informatie

Alle openbare informatie over de Thorbeckeleerstoel, de Stichting Professor Mr. J.R. Thorbecke Leerstoel is te vinden op: <https://www.universiteitleiden.nl/rechtsgeleerdheid/instituut-voor-publiekrecht/staats-en-bestuursrecht/onderzoek/thorbecke-leerstoel>.

Het stichtingsbestuur vergadert 3 a 4 maal per jaar. De bestuursleden zijn onbezoldigd. De Stichting heeft een dienstverleningsovereenkomst met de Vereniging van Nederlandse gemeenten, waarmee de praktische ondersteuning van de Stichting is geregeld. Vanuit de VNG wordt het bestuur ondersteund. De Stichting heeft als doel: het doen vestigen en onderhouden van een bijzondere leerstoel, met als leeropdracht de leer van decentrale overheden als bestuurlijk, politiek en -juridisch systeem, met bijbehorend instituut. Hiertoe vraagt zij subsidie aan bij het ministerie van BZK, t.b.v. de salariskosten van de leerstoelhouder en algemene kosten voor bijeenkomsten en activiteiten. De Stichting is een NWI.

Het stichtingsbestuur en het Curatorium, dat via de universiteit Leiden is ingesteld, overleggen gezamenlijk 3 a 4 maal per jaar met de leerstoelhouder. Geerten Boogaard is op sinds mei 2019 de leerstoelhouder, de Thorbeckehoogleraar. Hieronder treft u per jaar de activiteiten. Daarmee de ook de inhoudelijke voortgang inzichtelijk. Een compleet overzicht van de publicaties van de leerstoelhouder is te vinden via <https://www.universiteitleiden.nl/medewerkers/geerten-boogaard/publicaties#tab-3>

Activiteiten januari t/m juni 2021

Onderzoek

Het onderzoek binnen de leerstoel is onderverdeeld in projecten waaraan Thorbecke-fellows werken. Zie voor een omschrijving van de projecten en de fellows de site Thorbecke-onderzoek op de website van de Faculteit Rechtsgeleerdheid.

Onderzoeksproject: Coördinatie coronapapers.nl

Geerten Boogaard is de penvoerder in dit project en coördineert in samenwerking met Marcel Boogers de voortgang in de verschillende projecten en de verschijning van de verschillende papers op coronapapers.nl. Project heeft een eindcongres op 24 juni. Beelden daarvan verschijnen op coronapapers. Project wordt in zijn huidige vorm deze zomer afgesloten. Plannen voor een vervolg worden gemaakt.

Onderzoeksproject: Burgerraadsleden

Twee masterscriptiestudenten schreven een scriptie over burgerraadsleden. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden heeft interesse in dat onderwerp en financiert een project waarin zij als student-assistenten onder leiding van de Thorbeckehoogleraar een rapport opleveren. Dit rapport is 16 december 2020 gepresenteerd bij de Vereniging voor Raadsleden en later besproken met BZK.

Dit project is afgesloten.

Promotieonderzoek: Democratische experimenten - Joost Westerweel

Promotie Joost Westerweel op 14 januari 2021. Boeken zijn verspreid. Project afgesloten

Promotieonderzoek: Right to Challenge - Esmée Driessen

Het onderzoek van Esmée Driessen vordert gestaag. Publicaties geschreven voor bundel BZK en EW-podium. Onderzoeksartikel over maatschappelijke BV samen met een hoogleraar rechtspersonenrecht uit Maastricht. Ideeën ontwikkeld over een artikel over draagvlak. Interdisciplinaire verbanden met bestuurskunde zijn gelegd.

Bundel: Juridische vragen in het sociaal domein - Coen Modderman

Bundel onder redactie van Coen Modderman, Tim Robbe en Geerten Boogaard met wetenschappelijke antwoorden op praktijkvragen. Bundel is begin juli verschenen. Afsluitend congresje eind september wordt in de steigers gezet.

Promotieonderzoek Raadsakkoorden - Lianne van Kalken

Promotieonderzoek van Lianne naar raadsakkoorden onder begeleiding van mijzelf en (nog even) Martijn van der Steen. Financiering door BZK. Nu een betaalde opdracht van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden om een essay op te leveren op basis van enquête onder raadsleden en twee expertmeetings. Presentatie tijdens de Dag van de Raad.

Promotieonderzoek: Recentraliserende rechtsvorming - Roel Becker

Promotieonderzoek naar de recentraliserende werking. Begeleiding samen met Jaap Polak. Verschillende pogingen om het voorstel gefinancierd te krijgen eindigden hoog doch net buiten de prijzen. Inmiddels heeft de Afdeling Staats en Bestuursrecht

Onderzoeksvoorstel gaat mee in de zogenaamde Meijers-ronde van de Faculteit. Ondertussen heeft Roel samen met Joyce Esser een artikel over exceptieve toetsing in het NTB geschreven en een stuk samen met Gert Jan Geertjes in *Regelmaat* over het regionale aanpak coronacrisis.

Postdoc-onderzoek: Identiteiten in het Huis van Thorbecke - Gert Jan Geertjes

Dit onderzoek is gestart tijdens het project Coronapapers als stresstest voor het binnenlands bestuur. En nieuw kans voor dit onderzoek van Gert Jan. Inmiddels zijn we samen met Caspar van den Berg en Sofie Dreef bezig met een onderzoek naar het functioneren van de Veiligheidsregio's tijdens de lockdown. De vraag of en in hoeverre de veiligheidsregio's op enigerlei wijze uitdrukking zijn van iets als een regionale identiteit, maakt van dit onderzoek een belangrijk deel uit.

- Verzamelen juridische data verordeningen, toelichtingen, interpretaties
- Verzamelen media-analyses verschillende veiligheidsregio's (wanneer ze willen participeren)
- Interviewen zoveel mogelijk burgemeesters die voorzitters zijn van veiligheidsregio's
- Artikel voor *Regelmaat*.
- Artikel voor *Bestuurskunde*.
- Artikel voor *Themis* in voorbereiding over institutionalisering van veiligheidsberaad.

Politieke stijlen - Rogier van der Wal

Hier wordt gekeken naar nieuwe mogelijkheden.

Tussenstand Deelnemingen in andere projecten

Burgemeestersonderzoek o.l.v. Marcel Boogers

- Project is afgesloten

Evaluatie Tijdelijke wet digitaal vergaderen en beraadslagen o.l.v. Klaartje Peters

- Project is afgesloten

Evaluatie Leidse rekenkamercommissie o.l.v. Geeske Wildeman

- Project is afgesloten

Evaluatie RES-project Zuid-Holland o.l.v. Marijn van der Steen

- Project is afgesloten

Publicaties

- Columns in Binnenlands Bestuur (twee wekelijks)
- <https://www.binnenlandsbestuur.nl/columnisten/geerten-boogaard.11687959.lynkx>
- Vragenrubriek in VNG-magazine (twee wekelijks)
- Eindrapport *Burgerleden in raadscommissies Theorie, praktijk en juridisch kader*
- <https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/burgerleden-in-raadscommissies-gelijke-monniken-gelijke-kappen>
- Eindrapport *Te veel van het goede? De staat van het burgemeestersambt anno 2020*
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/01/31/teveel-van-het-goede-de-staat-van-het-burgemeestersambt-anno-2020>
- Eindrapport (derde rapportage) Evaluatiecommissie tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming
- <https://kennisopenbaarbestuur.nl/rapporten-publicaties/derde-rapportage-eindrapport-evaluatiecommissie-tijdelijke-wet-digitale-beraadslaging-en-besluitvorming/>
- Eindrapport *Een goed rapport is pas het halve werk*, evaluatiecommissie Rekenkamer Leiden Leiderdorp
- https://gemeenteraad.leiden.nl/fileadmin/files/Rekenkamer/Evaluatierapport_Een_goed_rapport_is_pas_het_halve_werk.pdf
- Essay *Legitimiteit gezocht. RES-proces in Zuid-Holland.*

Onderwijs

Verschillende masterscripties op het terrein van decentralisatie
 Gastcollege decentralisatie Universiteit Utrecht
 Gastcollege decentralisatie Erasmusuniversiteit Rotterdam
 Beoordeling proefschrift Ilse de Haan over lokale enquêterecht
 Masterkeuzevak Binnenlands Bestuur en Decentralisatie

Overige activiteiten

- 4/12/2020 Deelname RPO Journaal VNG risicobeheer
- 14/1/2021 Promotie Thorbecke-fellow Joost Westerweel
- 10/12/2020 Deelname rechtsstaatgesprek Raad van State
- 11/02/2021 Presentatie op Festival van het Bestuur
- 1/3/2021 Brainstorm overleg Nationaal Programma RES
- 27/03/2021 Workshop Coalitievorming voor de Afdeling VNG Noord-Holland en de NVvR
- 06/05/2021 Gehoord als deskundige door de Commissie van Wijzen Jeugdzorg
- 17/05/2021 Wetenschappelijke klankbordgroep BRE-onderzoek
- 18/05/2021 Inspiratiesessie Coronapapers bij de COVID-directie
- 21/05/2021 Paneldebat Mordante aanpak coronacris

- 25/05/2021 VNG bijeenkomst 'Naar betere interbestuurlijke verhoudingen.'
- 26/05/2021 Ronde Tafel bijeenkomst Tweede Kamer over vrijwillige brandweer
- 11/06/2021 Meeting met de Thorbecke fellows
- 25/06/2021 Slotconferentie Coronapapers
- 02/07/2021 Expertsessie BZK digitaal vergaderen
- 09/07/2021 Thorbecke-Expertmeeting over integriteit ism wethoudersvereniging
- Deelname Oversight Committee G1000-boer-burgerdialoog
- Lid evaluatiecommissie Tijdelijke wet digitaal beraadslagen en besluiten
- Lid evaluatiecommissie Leidse Rekenkamer
- Lid redactie Bestuurswetenschappen, tijdschrift voor lokaal bestuur
- Lid curatorium VNG

Jaarverslag Thorbecke Leerstoel 2020

Onderzoek

Het onderzoek binnen de leerstoel is onderverdeeld in projecten waaraan Thorbecke-*fellows* werken. Zie voor een omschrijving van de projecten en de *fellows* de site Thorbecke-onderzoek op de website van de Faculteit Rechtsgeleerdheid.

Project: experimenten in de lokale democratie. Fellow: Joost Westerweel

De voorziene promotiedatum (18 juni 2020) is uitgesteld in verband met corona. Verplaatst naar 14 januari 2021.

Project: right to challenge. Fellow: Esmée Driessen

In 2020 is het promotieonderzoek naar de juridische aspecten van het *right to challenge* verder gebracht. Eén 'proefschrift-publicatie' is tot stand gekomen:

Driessen E.M.M.A., Burgerinitiatieven en aansprakelijkheid(skwesties), *Ars Aequi* 2020/1023: p. 1023-1034.

Project: juridische vragen in het sociaal domein. Fellows: Coen Modderman en Tim Robbe

In 2019 zijn verschillende gesprekken gevoerd met professionals uit de praktijk van het sociaal domein en met beoogde auteurs. In 2020 zijn de eerste bijdragen binnengekomen en van commentaar voorzien weer teruggestuurd. Publicatie bundel wordt voorzien voor de eerste helft van 2021.

Project: identiteiten in het huis van Thorbecke. Fellow: Gert Jan Geertjes

Onderzoeksaanvraag Fonds Staatsman Thorbecke is in maart 2020 afgewezen. Project is in aangepaste vorm verder gebracht onder de paraplu van het corona-project Stresstest voor het binnenlands bestuur. Onderzoek is gericht op het decentrale (regionale) karakter van de coronabestrijding en daarbinnen op de vraag of en in hoeverre regionale identiteiten/eigen-aardigheden daarbij een rol spelen. Dit deelonderzoek is gefinancierd door BZK. Publicaties in dit project:

J. Esser & G. Boogaard, '25 kapiteins, 1 vloot. Differentiatie, deconcentratie en decentralisatie in de Covid-19 noodverordeningen', *Nederlands Juristenblad* 2020/23, p. 1644-1651

R.G. Becker, L.F. Honée, G. Boogaard & G.J.A. Geertjes, Mate van juridische differentiatie door veiligheidsregio's, <https://coronapapers.nl/nieuws-1/nieuws/mate-van-juridische-differentiatie-door-veiligheidsregio-s> 21 December 2020.

R.G. Becker & G.J. Geertjes, 'De bestrijding van het coronavirus in de veiligheidsregio's: proceduralisering, harmonisering, institutionalisering en de positie van het Veiligheidsberaad'. Geaccepteerd voor *RegelMaat*.

Project: recentraliserende rechtsvorming. Fellow: Roel Becker

Masterscriptie is inmiddels afgerond. Externe financiering van het promotietraject is in 2020 niet gelukt, ondanks pogingen daartoe. Aanvraag financiering in de facultaire Meijersronde in 2021 wordt voorbereid. De *fellow* is ondertussen op een O&O-aanstelling aan de faculteit verbonden gebleven. Daardoor zijn in dit project de volgende publicaties gerealiseerd:

R.G. Becker, 'Ruimte voor ruimte. Omgaan met de uniformerende jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep in het sociaal domein'. Geaccepteerde publicatie in de bundel juridische vragen voor het sociaal domein.

R.G. Becker, annotatie bij Rb. Rotterdam 18 maart 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:2333 (Melding Jeugdwet en integrale verordening sociaal domein), Gst. 2020/103.

Project: raadsakkoorden. Fellow: Lianne van Kalken

In 2020 is substantiële financiering voor dit project gekomen. Loopt via de EUR. Het onderzoek is inmiddels van start gegaan, om te beginnen ingebed in een opdracht van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden om de ervaringen raadsakkoorden te inventariseren en daarop in een essay te reflecteren. Project samen met Martijn van der Steen (NSOB/EUR).

Project: politieke stijlen. Fellow: Rogier van der Wal

In 2020 is verder gezocht naar financiering en academische verbindingen voor een groter onderzoek in dit project. Daarin is voortgang geboekt. Ondertussen is verschenen:

Geerten Boogaard en Rogier van der Wal, 'Radicale subsidiariteit als praktische wijsheid', *Christendemocratische verkenningen* 2020/1 p. 86-91.

Een expertisemeeting over de handhaving van integriteit in het lokaal bestuur is voorbereid maar wordt uitgesteld tot die fysiek kan worden gehouden.

Publicaties leerstoelhouder

<https://www.universiteitleiden.nl/medewerkers/geerten-boogaard/publicaties#pub-2020>

Onderwijs

Profileringvak Binnenlands Bestuur en Decentralisatie Master Staats- en bestuursrecht
Hoorcollegedocent eerstejaarsvak staatsrecht (waar decentralisatierecht onderdeel van is)
Begeleiding bachelorscripties en masterscripties op het gebied van decentralisatierecht
Gastcolleges
Deelname oppositiecommissie Nils Nijdam

Overige activiteiten

- *Keynote* Thorbecke 2030 in Oss. Zie voor verslag <https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/nieuws/bestuurders-moeten-rug-recht-houden.12064963.lynkx>
- Symposium en oratie 6 maart 2020 Zie voor verslag: https://www.linkedin.com/posts/geerten-boogaard-0b6a168_nu-alles-in-%C3%A9%C3%A9n-filmpje-de-onderzoeksagenda-activity-6730425761129349120-kSMN
- Expertiseteam Lokale politieke partijen. Zie voor het advies https://vng.nl/sites/default/files/2020-04/gelijke-monniken_20200401.pdf
- Bijdrage aan Congres Toekomst openbaar bestuur, mede in dit filmpje: <https://www.youtube.com/watch?v=5GwXlwh19BM>
- Lid evaluatiecommissie Tijdelijke wet digitaal beraadslagen en besluiten
- Lid evaluatiecommissie Leidse Rekenkamer
- Lid redactie Bestuurswetenschappen, tijdschrift voor lokaal bestuur
- Lid curatorium VNG

Jaarverslag Thorbecke Leerstoel 2019

Verslagperiode: 1 mei 2019 (datum benoeming) tot 31 december 2019

Onderzoek

Het onderzoek binnen de leerstoel is onderverdeeld in projecten waaraan Thorbecke-fellows werken. Zie voor een omschrijving van de projecten en de fellows de site Thorbecke-onderzoek op de website van de Faculteit Rechtsgeleerdheid.

Project: experimenten in de lokale democratie. Fellow: Joost Westerweel

In 2019 is het manuscript afgerond, is een promotiecommissie benoemd die het onderzoek vlak voor kerst toegelaten heeft tot de promotie. Promotie voorzien voor 18 juni 2020.

Project: right to challenge. Fellow: Esmée Driessen

In 2019 is het onderzoek naar de juridische aspecten van het right to challenge verder gebracht en zijn twee publicaties tot stand gekomen:

Driessen E.M.M.A., Boogaard G. & Ouden W. den (2019), De wettelijke regeling van het right to challenge in de praktijk. Much ado about nothing?, RegelMaat: Kwartaalblad voor Wetgevingsvraagstukken 34(6): 415-429.

Boogaard G., Driessen E.M.M.A. & Ouden W. den (2019), Een algemene regeling voor het Right to Challenge: over interfaces in het publiekrecht, Nederlands Juristenblad 94(38): 2860-2868.

Project: juridische vragen in het sociaal domein. Fellows: Coen Modderman en Tim Robbe

In 2019 zijn verschillende gesprekken gevoerd met professionals uit de praktijk en met beoogde auteurs. Inmiddels is de opzet gereed en worden de beurten verdeeld. Insturen bijdragen wordt voorzien voor augustus 2020. Publicatie van de bundel in 2021.

Project: identiteiten in het huis van Thorbecke. Fellow: Gert Jan Geertjes

In 2019 is een substantiële onderzoeksaanvraag voor een postdoc uitgewerkt en ingediend bij het Fonds Staatsman Thorbecke. Verwachte datum beslissing is maart 2020.

Aanstaande projecten

In 2019 is gewerkt aan het opstarten van drie nieuwe projecten: een promotieonderzoek naar onnodig recentraliserende rechterlijke rechtsvorming (beoogd fellow: Roel Becker), een promotieonderzoek naar raadsakkoorden (beoogd fellow: Lianne van Kalken) en een onderzoek/promotieonderzoek naar de politieke stijlen en de praktische wijsheid van het lokaal bestuur (beoogd fellow: Rogier van der Wal).

Publicaties leerstoelhouder

Boogaard G., Driessen E.M.M.A. & Ouden W. den (2019), Een algemene regeling voor het Right to Challenge: over interfaces in het publiekrecht, Nederlands Juristenblad 94(38): 2860-2868.

Boogaard G., Napel H.M.Th.D. ten, Uzman J., Verhey L.F.M. & Voermans W.J.M. (2019), Kroniek van het Nederlands en Europees constitutioneel recht. Van drempels en dijken - het jaar 2018/2019, Nederlands Juristenblad 94(35): 2611-2620.

Boogaard G. (2019), Staatsrecht en staatsmanskunde: Beschouwing naar aanleiding van R. Aerts, Thorbecke wil het. Biografie van een staatsman Bespreking van: R. Aerts (2018) Thorbecke wil het. Biografie van een staatsman, Rechtsgeleerd Magazijn Themis 2019(5): 215-220.

Boogaard G. (6 december 2019), Verwondering over rigide toepassing regels. Binnenlands bestuur.
Boogaard G. (22 november 2019), De dramadriehoek van de ombudsman. Binnenlands bestuur.
Boogaard G. (8 november 2019), 'Ik beroep mij op de wethouder!'. Binnenlands bestuur
Boogaard G. (25 oktober 2019), Wie gaat er nog solliciteren in Den Haag?. Binnenlands bestuur
Boogaard G. (11 oktober 2019), Hands up voor de lokale revolutie? Binnenlands bestuur
Boogaard G. (27 september 2019), De Kaderwet decentralisaties: wie zal handhaven? Binnenlands bestuur
Boogaard G. (13 september 2019), Ode aan het politiek relevante detail. Binnenlands bestuur

Onderwijs

Hoorcollegedocent eerstejaarsvak staatsrecht (waar decentralisatierecht onderdeel van is)

Juridisch PAO: Right to Challenge

Juridische tweedaagse VNG: Right to Challenge

Begeleiding bachelorscripties en masterscripties op het gebied van decentralisatierecht

Overige activiteiten

Thorbecke-expertmeetings Op 11 oktober 2019 vond een geslaagde Thorbecke-expertmeeting plaats, in samenwerking met de Kircheiner-Leerstool, over botsende democratieopvattingen. Zie de website voor een verslag daarvan. Een tweede Thorbecke-expertmeeting, over verwarde personen, is in voorbereiding.

Externe optredens

Keynote G1000-University

Spreker Jaarvergadering Bestuurdersvereniging CDA

Lid VNG-expertiseteam Lokale politieke partijen

Lid redactie Bestuurswetenschappen, tijdschrift voor lokaal bestuur
